

Hauskat ristikot

Ristikoiden ratkomisesta saa monenlaisia kokemuksia. Mojovat ahaa-elämykset ovat parhaimmasta päästä. Lisäksi ratkonta parhaimmillaan on myös aidosti hauskaa. Humoristisuutta pystyy sijoittamaan ja sirottelemaan moneen kohtaan ristikossa, jotta hauskuutta riittää koko ratkontarupeaman ajalle.

Julkaisijat ymmärtävät tämän hauskuuselementin. Markettien lehtihyllyillä löytyy ristikkolehtiä, jotka julistavat kannessaan, että tässä lehdessä on hauskoja ristikoita. Joskus lehti ilmoittaa olevansa Suomen hauskin.

Yksi mielenkiintoinen ilmiö on nähtävissä silloin tällöin. Ristikon pääkuvassa on joku vitsi, aika usein ihan hauska. Mutta siihen hauskuus sitten loppuukin. Muu sisältö on aika lailla harmaata, joten hauskuus saattaa loppua jo ennen kuin ratkoja on kirjoittanut ensimmäistäkään vastaussanaa.

Millaisia hauskoja elementtejä minä löydän kaikkein hauskimista ristikoista? Tässä muutama näkökulma esiin nostettuna.

Pääkuvalauseet ovat ehtymätön hauskuuden lähde. Niihin voi sijoittaa kielellisiä yllätyksiä, niiden näkökulma voi tuoda monta hymyä ja naurahdusta ratkonnan aikana. Kun lauseet kulkevat ristikon läpi laidasta laitaan, niistä riittää hauskuutta koko ratkontarupeaman ajalle. Niiden löytymiseksi pitää ratkoa ristikko valmiiksi asti. He-

sariin laativa Aulis Lehto ylsi parhaimpina vuosinaan moneen ikimuistettavaan hauskutukseen.

Yksittäisistä vihjeistä voi tehdä hauskoja. Silloin tarvitaan jotakin tuoretta, yllättävääkin tarkastelukulmaa. Hyvin tutunkin vastaussan on voi kääntää hauskaksi pienellä lisäpohdinnalla. Eräs parhaita tällaista hauskuutta tarjoavista laatijoista on Hannu Salokangas. Yhteen sivun ristikkoon hän saa yleensä useita hykerryttäviä hetkiä.

Yksi hauskuuden laji löytyy ristikon toteutuksesta. Visuaalinen ilme voi olla tylsä tai hauska. Yksittäiset piirrosvihjeet voivat olla hyvinkin hauskoja. Valitettavan paljon ristikoissa kuitenkin käytetään valmiita piirrospankkeja ja aina samoja piirroksia samoille vastaussanoille.

Toteutuksen suuri hauskuttajamestari on Markku Mäkelä. Markun toteuttamissa ristikoissa on yksi ekstra hauskuusvaihe kaikkiin muihin verrattuna. Ennen kuin alan ratkoa käyn erikseen läpi Markun piirustukset. Niistä saa yleensä ensimmäiset makeat naurut ennen kuin tietää, mitä vastaussanoja ristikko sisältää. Oma vaiheensa on tuo vastaussanojen löytäminen. Markku onnistuu aina uudestaan saamaan uusia hauskoja miellelyhtymiä tuttuihinkin sanoihin. Markku ei juurikaan käytä samoja piirustuksia uudelleen.

Laatijan mahdollisuudet tuottaa hauskuutta ovat moninaiset, kunhan vain viitsii pannaostaa siihen.

Antti Skyttä

antti.skytta@ristikkoakatemia.fi

Lähetätkää ristikkoiheisiä kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi

Ristikkoakatemia Facebookissa:

www.facebook.com/groups/ristikkoakatemia/